

(ဝသ)/လက်စွဲစာစောင်-၂/၂၀၁၂

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
သစ်တောဦးစီးဌာန

CITES ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်များ

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

(ဝသ)/လက်စွဲစာစောင်-၂/၂၀၁၂

မာတိကာ

<u>စဉ်</u>	<u>အကြောင်းအရာ</u>	<u>စာမျက်နှာ</u>
၁	နိဒါန်း	၁
၂	CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ဦးတည်ချက်များ	၂
၃	CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်	၂
၄	CITES နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ	၂
၅	CITES ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်ခံများ	၂-၃
	(က) စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (CITES Management Authority)	
	(ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (CITES Scientific Authority)	
၆	မြန်မာနိုင်ငံအတွက် CITES လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံများနှင့် တာဝန်ခံဌာန	၃
	(က) စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (CITES Management Authority)	
	(ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (CITES Scientific Authority)	
၇	CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ သတ်မှတ်ချက်ထုတ်ပြန်ချက်များ	၃-၄
၈	ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ညီလာခံအစည်းအဝေး	၅
၉	CITES Permit	၅
၁၀	CITES Secretariat နှင့် CITES Management Authority	၅-၆
	တို့အကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုစနစ်	
၁၁	မြန်မာနိုင်ငံမှ သဘာဝအပင်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းနေမှု	၆
၁၂	တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအဆင့်အတန်းများ	၆-၉
၁၃	အာဆီယံဒေသအတွင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ	၁၀-၁၃
	တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေးကွန်ယက် ASEAN Wildlife Enforcement Network (ASEAN-WEN)	
၁၄	တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီး၊ သိမ်းဆည်းရမိလျှင် ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများ	၁၃

၁၅	ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များ	၁၄-၁၅
၁၆	နိဂုံး	၁၅-၁၆
၁၇	နောက်ဆက်တွဲများ	၁၇-၃၉

CITES ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်များ

နိဒါန်း

၁။ CITES ဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းတစ်ခုစီ၏အမည်ကို အတိုကောက်ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ “ မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းလုဆဲ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း” Convention on International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) ဟု ခေါ်ဆိုသည်။

၂။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများတွင် ပါဝင်သည့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များတို့ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်ခန့်တွင် ကမ္ဘာ့သိပ္ပံပညာရှင်များ အသိုက်အဝန်းမှ အပင်နှင့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များဖြစ်သည့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များတို့ကို ကမ္ဘာ့အဝန်းအလွန်အကျွံထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာကြသည်ကို သတိထားမိလာခဲ့ကြသည်။ တစ်ချို့သောမျိုးစိတ်တို့မှာ ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်မှ ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့ကြကြောင်း၊ တစ်ချို့မျိုးစိတ်တို့မှာ မကြာမီအချိန်တွင် ပျောက်ကွယ်သွားတော့မည့် အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့နေရကြောင်းတို့ကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိလာခဲ့ကြသည်။

၃။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော IUCN-World Conservation Union သို့မဟုတ် International Union for Conservation of Nature and Natural Resources အဖွဲ့ကြီး၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအစည်းအဝေးနှင့် ၁၉၇၂ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း ဆွီဒင်နိုင်ငံ၊ စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ကျင်းပသော လူသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတို့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ရှားပါး၍ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ၊ ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများကို တရားမဝင်အလွန်အကျွံထုတ်ယူခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းများကို နိုင်ငံတကာပြဿနာတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပူးပေါင်းထိန်းချုပ်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် The International Convention on Regulations of Export, Transit and Import of Rare or Threatened Wildlife Species or their Skins and Trophies ကိုရေးဆွဲသတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

၄။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတကာကွန်ဗင်းရှင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့်စတင်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဝါရှင်တန်ဒီစီ၌ ကျင်းပသည့်အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံ(၈၀)ကျော်မှ ကိုယ်စားလှယ်တက်ရောက်ကာ အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် စတင်အာဏာသက်ရောက်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့မှုကြောင့် ဝါရှင်တန်ကွန်ဗင်းရှင်းဟု ပထမအစတွင် လူသိများခဲ့ပြီးနောင်တွင် CITES ဟု ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲသုံးစွဲခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း(၁၇၅)နိုင်ငံအထိ ရှိလာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအပြင် အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ သုတေသနဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆောင်ရွက်နေသည့် နိုင်ငံတကာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ဦးတည်ချက်များ

- ၅။ (က) မျိုးသုဉ်းရန် အန္တရာယ်ကျရောက်နေသော မျိုးစိတ်များအား နိုင်ငံတကာအတိုင်းအတာ ဖြင့် စီးပွားဖြစ်အလွန်အကျွံ ကူးသန်းရောင်းဝယ်နေခြင်းကို တားဆီးရန်။
- (ခ) စီးပွားဖြစ်ထုတ်ယူရောင်းချခွင့်ပြုထားသော မျိုးစိတ်များ၏ ဂေဟစနစ်ဟန်ချက်ညီမှု အတွက် နိုင်ငံတကာမှ ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းရန်၊
- (ဂ) နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးမှတစ်ဆင့် ထာဝစဉ်ညီ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအား ကူညီပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။

CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

၆။ ရှားပါး၍ မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းတော့မည့် အန္တရာယ်ကျရောက်နေသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ သစ်ပင်ပန်းမန်နှင့် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများအား တရားမဝင်အလွန်အကျွံရောင်းဝယ်နေမှုကို နိုင်ငံတကာပြဿနာတစ်ရပ်အနေဖြင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ပူးပေါင်းထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရန်။

CITESနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ

၇။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်တွင် CITES ကွန်ဗင်းရှင်းသို့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအား ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံဟူ၍ ခွဲခြားပြီး နှစ်စဉ်ကြေးထည့်ဝင်ရလေ့ရှိသည်။

CITESဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်ခံများ

၈။ CITESကွန်ဗင်းရှင်းအတွင်းရေးမှူးရုံးကို ဆွတ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့၌ အခြေစိုက်ရုံး ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီး ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်းကြားတွင် CITES ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေးအတွက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများ ကို အတွင်းရေးမှူးရုံးမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံအလိုက် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်သွယ် ရေးတာဝန်ခံများထားရှိသည်-

- (က) **စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာတာဝန်ခံ (CITES Management Authority)**။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ မွေးမြူခြင်း၊ မျိုးပွားခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် လိုအပ်သလို စိစစ်ကြီးကြပ်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ တင်သွင်းခြင်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ပါမစ်များ (CITES Export/ Re-Export/ Import Permit/ Exhibition permit) များကို ထုတ်ပေးခြင်းတို့ဆောင်ရွက်သည်။ ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ထားသည့် နောက်ဆက်တွဲစာရင်းဝင်အပင်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များတို့၏ အဆင့်အတန်းသတ်

မှတ်ချက်များကိုပြင်ဆင်နိုင်ရန်အကြံပြုပေးခြင်း၊အတိုးအလျှော့ ပြုလုပ်ခြင်းတို့အတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာ တာဝန်ခံ (CITES Scientific Authority)။ နိုင်ငံအတွင်းနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံ များမှမျိုးစိတ်များဆိုင်ရာ ရှားပါးမှု၊ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုအဆင့်အတန်းများကို တိုက် ဆိုင်စစ်ဆေးပေးခြင်း၊ နောက်ဆက်တွဲစာရင်းဝင် Appendixes များအဖြစ် သတ်မှတ် နိုင်ရေး အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန်ခံထံသို့သိပ္ပံဆိုင်ရာ အကြံပေးခြင်း၊ အချက်အလက် များပြုစုပေးခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် CITES လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တာဝန်ခံများနှင့် တာဝန်ခံဌာန

၉။ သဘာဝအပင်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များတို့၏ နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ CITES Secretariat နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်း နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်သော်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးသည်။

- (က) အုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ခံ။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာန
- (ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာတာဝန်ခံ။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သဘာဝဝန်းကျင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်း သိမ်းရေးဌာနခွဲ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန။

CITES ကွန်ဗင်းရှင်း၏ သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ချက်များ

၁၀။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များအား ပေါများမှု၊ ရှားပါးမှုအခြေအနေကို စဉ်ဆက် မပြတ် လေ့လာစူးစမ်းဖော်ထုတ်ခြင်း၊ သိပ္ပံသုတေသနပြုလုပ်ခြင်းများအရ နိုင်ငံတကာကူးသန်း ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခြင်းများကို ထိန်းချုပ်တားဆီးရန်အတွက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များအနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် စည်းမျဉ်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ကွန်ဗင်းရှင်း၏ သတ်မှတ်ချက်ပါ မျိုးစိတ်များ နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း၊ အလှအလှယ် ပြုလုပ်ခြင်း၊ တိုင်းပြည်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တင်သွင်း/တင်ပို့ခြင်းများ အတွက် အောက်ပါစည်းကမ်းချက် များအတိုင်း တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းလိုက်နာရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူလက်ခံကျင့်သုံးလျက် ရှိသည်။ အဆိုပါသတ်မှတ်ချက်များတွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ၊ ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း နောက်ဆက်တွဲစာရင်းများ (CITES Appendixes) အဖြစ်သတ်မှတ်ကာ အဆင့် (၃)မျိုး သတ်မှတ်ထားသည်။

- (က) ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲစာရင်း (၁) CITES Appendix I
- (၁) အလွန်ရှားပါးပြီး မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ကျရောက်နေသော မျိုးစိတ်များအားလုံး ကို သတ်မှတ်သည်။

- (၂) သဘာဝတောတွင်းမှထုတ်ယူ၍ စီးပွားဖြစ်ရောင်းဝယ်ခြင်းကို လုံးဝတားမြစ်ထားသည်။
- (၃) သို့ရာတွင် သိပ္ပံနည်းကျ မွေးမြူခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ပွားများလာသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် အပင်များကို ရောင်းဝယ်မှုအား သတ်မှတ်စည်းကမ်းများနှင့်ကိုက်ညီပါက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (၄) တင်ပို့သည့်နိုင်ငံမှ ထုတ်ပေးရမည့် CITES Export Permit နှင့် တင်သွင်းမည့်နိုင်ငံမှ ထုတ်ပေးရမည့် CITES Import Permit နှစ်မျိုးစလုံးပါရှိရန်လိုအပ်သည်။

(ခ) ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲစာရင်း (၂) CITES Appendix II

- (၁) မကြာမီကာလအတွင်း မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ရန် အလားအလာရှိသည့် မျိုးစိတ်များအားလုံးကို သတ်မှတ်သည်။
- (၂) မျိုးစိတ်များ၏ သဘာဝတွင်ရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ရှင်သန်မှုကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိပါက သတ်မှတ်စည်းကမ်းများအတိုင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (၃) တင်ပို့သည့်နိုင်ငံမှ ထုတ်ပေးရမည့် CITES Export Permit ပါရှိရန် လိုအပ်သည်။

(ဂ) ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲစာရင်း (၃) CITES Appendix III

- (၁) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအသီးသီး၏ ဥပဒေတွင်အကျုံးဝင်ပြီး သဘာဝတောတွင်း၌ ပေါများစွာတွေ့ရှိနိုင်သည့် မျိုးစိတ်များအားလုံးကို သတ်မှတ်သည်။
- (၂) မျိုးစိတ်များ၏ သဘာဝတွင်ရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ရှင်သန်မှုကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိပါက သတ်မှတ်စည်းကမ်းများအတိုင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (၃) တင်ပို့သည့်နိုင်ငံမှ ထုတ်ပေးရမည့် CITES Export Permit ပါရှိရန်လိုအပ်သည်။

၁၁။ CITES Appendix များပြင်ဆင်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း။ အထက်ပါအတိုင်း နိုင်ငံတကာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း၊ အလဲအလှယ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာများအတွက် ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ချက် Convention Text ၏ နောက်ဆက်တွဲစာရင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် သဘာဝအပင်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များတို့၏ မျိုးစိတ်များစာရင်းကို ပြင်ဆင်၊ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်းကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများညီလာခံအစည်းအဝေး Conference of the

Parties (CoP) တွင်သာ တင်ပြ၍ သဘောတူညီချက်ရယူပြီး ညီလာခံအစည်းအဝေး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများညီလာခံအစည်းအဝေး Conference of the Parties (CoP)

၁၂။ CITES ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအစည်းအဝေးကို ၂ နှစ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပေါင်း (၈၀)မှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် စတင်စည်းဝေးကျင်းပကာ CITES အဖွဲ့ကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ (CoP 1) ပထမအကြိမ်ညီလာခံအစည်းအဝေးပြုလုပ်ကာ CITES Convention Text နှင့်တကွ Appendixes များကို သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မတ်လ၌ ကာတာနိုင်ငံ၊ ဒိုဟာမြို့တွင် (CoP 15) အစည်းအဝေးကို နောက်ဆုံးကျင်းပထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် (CoP 16) အစည်းအဝေးကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပသွားမည်ဖြစ်သည်။

CITES Permit

၁၃။ သစ်ပင်ပန်းမန်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များနှင့် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများ၊ ဆင့်ပွားထုတ်လုပ်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊ အလဲအလှယ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းသယ်ဆောင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်အဖြစ် ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်း၊ လေယာဉ်လမ်းကြောင်းများမှ တစ်ဆင့် တင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ တစ်ဆင့်ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်းများ (Import, Export, Re-Export) အတွက် အလွယ်တကူထိန်းချုပ်နိုင်ရန် စစ်ဆေးခံရန်၊ တင်ပြရန် ခွင့်ပြုချက်များကို စုံစုံအဖြစ်အသုံးပြုထုတ်ပေးလေ့ရှိသည်။ ထိုသို့ထုတ်ပေးသည့် ပုံစံကို အဆင့်ဆင့်ပေးပို့စစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်သည်။ မည်သည့် ခွင့်ပြုချက်ပုံစံ CITES Permit များကိုဖြစ်စေ အောက်ပါအတိုင်း ထုတ်ပေး၊ ဖြန့်ဝေလေ့ရှိသည် -

- (က) မူရင်းခွင့်ပြုချက်ပါမစ်။ တင်ပို့/တင်သွင်းသူထံသို့ ထုတ်ပေးရသည်။
- (ခ) ပါမစ်မိတ္တူများ။ CITES Secretariat ကွန်ဗင်းရှင်းရုံး၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလိုက် CITES MA များတို့သို့ ဖြန့်ဝေရသည်။

CITES Secretariat နှင့် CITES Management Authority တို့အကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် မှုစနစ်

၁၄။ CITES Permit ထုတ်ပေးခြင်းအတွက် ထုတ်ပေးသည့်နိုင်ငံမှ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ခံ CITES MA သည် ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုချက်ပါမစ်အပေါ် အောက်ပါအတိုင်းတာဝန်ခံစစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်-

- (က) မြန်မာနိုင်ငံအတွက် CITES Permit များကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာနက ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

- (ခ) ပါမစ်လက်မှတ်မှန်ကန်ကြောင်းနှင့် ထုတ်ပေးမှုအတွက် မျိုးစိတ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သိပ္ပံဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် ထောက်ခံချက်လိုအပ်သည်။
- (ဂ) တင်သွင်း/တင်ပို့မည့်နိုင်ငံဖက်ရှိ CITES Management Authority ထံသို့ မိတ္တူကို ပေးပို့၍ CITES Permit ထုတ်ပေးခြင်းကို အသိပေးထားရမည်။
- (ဃ) မိတ္တူ ၁ စုံအား CITES Secretariat, Geneva, Switzerland ရှိ ကွန်ဗင်းရှင်းရုံးသို့ ပေးပို့ရမည်။
- (င) CITES Permit ကို အီလက်ထရောနစ်ကော်ပီဖြင့်လည်း ဖြန့်ဝေပေးပို့နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ သဘာဝအပင်များနှင့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး

၁၅။ ဥပဒေများထုတ်ပြန်ထားရှိမှု။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကွန်ဗင်းရှင်းမဝင်ရောက်မီကပင် မိမိနိုင်ငံအတွင်း ရှေးယခင်ကတည်းက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည့် ဥပဒေများအပေါ်ခေတ်စနစ်နှင့် ကိုက်ညီစေရေးပြင်ဆင်ရေးဆွဲထားသည့် ဥပဒေများရှိပြီးဖြစ်သည်။ အဆိုပါဥပဒေများမှ သဘာဝ အပင်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကိုသာမက ယင်းတို့၏ သဘာဝအတိုင်းနေထိုင်ကျက်စားရာ နယ်မြေဒေသများကိုပါ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အလို့ငှာ အောက်ပါဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်-

- (က) သစ်တောဥပဒေ(၁၉၉၅)
- (ခ) သစ်တောနည်းဥပဒေများ(၁၉၉၅)
- (ဂ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်သဘာဝအပင်များကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေ များထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ(၁၉၉၄)
- (ဃ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်သဘာဝအပင်များကာကွယ်ရေးနှင့်သဘာဝနယ်မြေ များထိန်းသိမ်းရေးနည်းဥပဒေ(၂၀၀၂)
- (င) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မျိုးသုဉ်းမည့်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ(၁၉၉၄)

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအဆင့်အတန်းများ

၁၆။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မှုမရှိစေရန်နှင့်ထိန်းသိမ်း ရေး လုပ်ငန်းများအား ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးများအလိုက် လက်ရှိကျန်ရှိသည့် မျိုးစိတ်များ၏ ပေါများမှု၊ ရှားပါးမှု အခြေအနေတို့ကို လေ့လာဖော်ထုတ်ပြီး ဦးစားပေးအဆင့်အလိုက် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမည့် အဆင့်အတန်းများကို အောက်ပါအတိုင်းသတ်မှတ်ထားရှိသည်-

(က) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝအရင်းအမြစ်များထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)။ အဆိုပါအသင်းကြီး၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနအဖွဲ့ခွဲများဖြစ်သည့် ကော်မရှင်(၆)ခုတွင်ပါဝင်သည့် မျိုးစိတ်များရှင်သန်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မရှင် IUCN Species Survival Commission (SSC) သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်စတင်၍ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်မျိုးစိတ်များ၏ ကျန်ရှိနေမှုနှင့်မျိုးသုဉ်းရန် အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေအပါအဝင် မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ပြီးစာရင်းများကို စနစ်တကျလေ့လာဖော်ထုတ်၍ မှတ်တမ်းတင်ပြီး စံတစ်ခုသတ်မှတ်ကာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအဆင့်အတန်းများကို သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကို Red List of Threatened Species သို့မဟုတ် IUCN Red List ဟုခေါ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးမှနှစ်စဉ်လေ့လာကောက်ယူရရှိသည့်မျိုးစိတ်စာရင်းများကို တည်ရှိမှုအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး ထုတ်ပြန်ကြေညာပေးလေ့ရှိသည်။ စံသတ်မှတ်ချက်နှင့် အုပ်စုခွဲခြားသတ်မှတ်ချက်ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ စနစ်အသစ်တစ်ခုပြဋ္ဌာန်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် ယခုနောက်ဆုံးအသုံးပြုနေသည့် စနစ်ကိုပြန်လည်သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အောက်ပါအတိုင်း အုပ်စု(၃)ခုခွဲခြား၍ သတ်မှတ်ထားရှိသည်။

Conservation Status(Version 3.1,2001)

The Risk of Extinction

Extinct (EX)

Extinct in the Wild (EW)

Threatened

Critically Endangered (CR)_{EX}

Endangered(EN)

Vulnerable(VU)

Lower Risk

Near Threatened(NT)

Least Concern(LC)

Data Deficient(DD)

Not Evaluated (NE)

- (၁) **Extinct (EX)** ။ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားသောမျိုးစိတ်
- (၂) **Extinct in the Wild (EW)** ။ နေရင်းဒေသ၌ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ထားသောမျိုးစိတ် (သုတေသန ဌာနများ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်များတွင်ကျန်ရှိသည်)
- (၃) **Critically Endangered (CR)** ။ မျိုးသုဉ်းလုနီးပါး အန္တရာယ်ရှိသော မျိုးစိတ်
- (၄) **Endangered(EN)** ။ မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ရှိသောမျိုးစိတ်
- (၅) **Vulnerable(VU)** ။ မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ကျရောက်လုနီးပါးမျိုးစိတ်
- (၆) **Near Threatened(NT)** ။ မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ကျရောက်လုနီးပါးမျိုးစိတ်
- (၇) **Least Concern(LC)** ။ မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်နည်းပါးသည့်မျိုးစိတ်
- (၈) **Data Deficient(DD)** ။ မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ကျရောက်မှုသတင်း မခိုင်လုံသော မျိုးစိတ်
- (၉) **Not Evaluated (NE)** ။ မျိုးသုဉ်းရန် အန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ချက်မပြုရသေးသောမျိုးစိတ်

(ခ) **အဆင့်အတန်းသတ်မှတ်ရာတွင် စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များ**။ အထက်ပါ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအဆင့်အတန်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အောက်ပါအချက်(၁၂)ချက်ကို စံအဖြစ်သတ်မှတ်ထားပါသည်-

- (၁) မျိုးစိတ်တစ်ခုလုံး၏အကောင်အရေအတွက်နှင့် ကောင်ရေပမာဏ Population and Population Size(Criteria A, C and D)
- (၂) မျိုးစိတ်ကွဲကောင်အရေအတွက် Subpopulations (Criteria B and C)
- (၃) အရွယ်ရောက်ပြီးအရေအတွက် Mature individuals(Criteria A,B,Cand D)
- (၄) မျိုးစဉ်မျိုးစက် Generation (Criteria A, C and E)
- (၅) ကောင်ရေလျော့နည်းကျဆင်းမှု Reduction (Criteria A)
- (၆) ကောင်ရေဆက်တိုက်လျော့နည်းကျဆင်းမှု Continuing decline (Criteria B and C)
- (၇) ကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာကောင်ရေပြောင်းလဲမှု Extreme fluctuations (Criteria B and C)
- (၈) ဦးရေနည်းပါးစွာ ပြန့်ကျဲနေထိုင်မှု Severely fragmented (Criteria B)

- (၉) တိုးချဲ့ကျက်စားဒေသ Extend of occurrence (Criteria A and B)
 - (၁၀) ကျက်စားဒေသ Area of occupancy (Criteria A, B and D)
 - (၁၁) တွေ့ရှိရာဒေသ Location (Criteria B and D)
 - (၁၂) ကောင်ရေတွက်ချက်ဆန်းစစ်မှု Quantitative analysis (Criteria E)
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံ၏-ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအဆင့်အတန်း ။ သားငှက်တိရစ္ဆာန်များထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးအတွက် “တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ” ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဇွန်လ (၈) ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၆/၉၄) ဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေ အခန်း (၅) တွင် ပုဒ်မ ၁၅ (က) အရ မျိုးသုဉ်းမည့်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို အမျိုးအစားသတ်မှတ်ကြေညာထားသည်။ အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (က) အရ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ၁၉၉၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၅၈၃/၉၄) ဖြင့် မျိုးသုဉ်းမည့်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များစာရင်းအား အောက်ပါအတိုင်းသတ်မှတ်ကြေညာထားသည် -
- (၁) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ။ စုစုပေါင်းမျိုးစိတ် (၉၁) မျိုးကို သတ်မှတ်ထားသည် -
 - (ကက) နို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ် (၃၉) မျိုး
 - (ခခ) ငှက်မျိုးစိတ် (၅၀) မျိုး
 - (ဂဂ) ကုန်းနေရေနေနှင့်တွားသွားသတ္တဝါမျိုးစိတ် (၉) မျိုး
 - (၂) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ။ စုစုပေါင်းမျိုးစိတ် (၆၁) မျိုးကို သတ်မှတ်ထားသည် -
 - (ကက) နို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ် (၁၂) မျိုး
 - (ခခ) ငှက်မျိုးစိတ် (၄၃) မျိုး
 - (ဂဂ) ကုန်းနေရေနေနှင့်တွားသွားသတ္တဝါမျိုးစိတ် (၆) မျိုး
 - (၃) ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ။ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားမှုကို မထိခိုက်စေရန် အမဲလိုက်ခြင်း၊ ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် စုစုပေါင်းမျိုးစိတ် (၁၅) မျိုးကို သတ်မှတ်ထားသည် -
 - (ကက) နို့တိုက်သတ္တဝါမျိုးစိတ် (၂) မျိုး

(ဇွန်လ ၁၅ ရက်မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်အထိ)

(ခခ) ငှက်မျိုးစိတ်များ

(၁၃) မျိုး

(မတ်လ ၁၅ ရက်မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်အထိ)

အာဆီယံဒေသတွင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေးကွန်ယက် ASEAN Wildlife Enforcement Network (ASEAN-WEN)

၁၇။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအသင်းကြီးမှ ဒေသတွင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေးအတွက် အဖွဲ့ဝင်(၁၀)နိုင်ငံရှိ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကွန်ယက်အဖွဲ့အစည်းကြီး အဖြစ် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၈။ ASEAN-WEN အဖွဲ့သည် CITES ကွန်ဗင်းရှင်းပါ ပဋိညာဉ်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အား လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများရှိ CITES လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတာဝန်ခံများ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ အကောက်ခွန်၊ တရားရေးအဖွဲ့များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ လုပ်ငန်းဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် တာဝန်ခံများကို နိုင်ငံအလိုက်ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံများမဖြစ် သတ်မှတ်ကာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များကို တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသည့် ဒေသတွင်းအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကွန်ယက်အဖွဲ့အဖြစ် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ဖွဲ့စည်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသည် -

- (က) တစ်ခုတည်းသော ဒေသတွင်း အစိုးရအချင်းချင်းကြား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးကွန်ယက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွက် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် အချိန်မီကာကွယ်မှုအဆင့် သတ်မှတ်သတိ ပေးနိုင်ရန်၊
- (ဂ) နိုင်ငံအချင်းချင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုများကို သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်ခြင်း၊ ကောင်းမွန်သည့် လုပ်ငန်းနမူနာများကို လေ့လာနိုင်စေရေး အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်။

၁၉။ အဆိုပါကွန်ယက်အဖွဲ့ကြီး၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ASEAN-WEN Programme Coordination Unit (PCU) ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများရှိ ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံအသီးသီးနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်

ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်းကောင်း ကြားခံဆက်သွယ်ရေးရုံးအဖြစ် ၂၀၀၆ ခုနှစ် မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးမှ သဘောတူဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၂၀၀၇ ခုနှစ် မေလ တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့၌ ၎င်း PCU ရုံးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ ASEAN-WEN ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအလိုက် တာဝန်ယူလက်ခံ ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။

၂၀။ ASEAN-WEN အဖွဲ့အတွင်းသို့ မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အောက်ပါဌာနများမှ တာဝန်ခံများအနေဖြင့် နိုင်ငံအဆင့် ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံများ (ASEAN-WEN National Focal Points) အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည် -

- (က) သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
 - (၁) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊
 - (၂) ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သဘာဝဝန်းကျင်နှင့် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာနခွဲ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊
- (ခ) ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး၊
- (ဂ) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊
- (ဃ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ နိုင်ငံဖြတ်ကျော်မှုခင်းများဌာန၊
- (င) ကုန်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန ။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ကုန်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန။

၂၁။ နိုင်ငံအဆင့် တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုများအား တားဆီးနှိမ်နင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် CBD၊ CITES၊ IUCN၊ INTERPOL၊ TRAFFIC၊ WCO တို့ အပါအဝင် အာဆီယံဒေသတွင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ထိရောက်စွာ အရေးယူနိုင်ရေးကွန်ယက် (ASEAN Wildlife Enforcement Network, ASEAN-WEN) တွင်လည်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့်အနေဖြင့်လည်း အဆိုပါ တားဆီးနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သစ်တောဦးစီးဌာနသာမက လုပ်ငန်းဆက်စပ်မှုရှိသည့် ကျန်ဝန်ကြီးဌာနများပါဝင်သည့် “နိုင်ငံအဆင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုများအား ဥပဒေအရ ထိရောက်စွာအရေးယူတားဆီးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့” (National Wildlife Law Enforcement Task Force) ကို (၄-၇-၂၀၀၇) ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး၊ (၂၇-၅-၂၀၁၅) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၂၁/၂၀၁၁)ဖြင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် -

(က) နိုင်ငံအဆင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုများ အား ဥပဒေအရ ထိရောက်စွာအရေးယူတားဆီးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (National Wildlife Law Enforcement Task Force)

- (၁) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သစ်တောဦးစီးဌာန
ဥက္ကဋ္ဌ
ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- (၂) တရားစွဲနှင့်အမှုလိုက်ဌာန၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး
အဖွဲ့ဝင်
- (၃) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
အဖွဲ့ဝင်
- (၄) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
အဖွဲ့ဝင်
- (၅) နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
အဖွဲ့ဝင်
ဦးစီးဌာန၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- (၆) စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာနခွဲ၊ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန
အဖွဲ့ဝင်
ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန
- (၇) ကုန်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်း
အဖွဲ့ဝင်
ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- (၈) ညွှန်ကြားရေးမှူး
အဖွဲ့ဝင်
ဘဏ္ဍာဝန်ကြီးဌာနနှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာနခွဲ
သစ်တောဦးစီးဌာန
- (၉) ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
အဖွဲ့ဝင်

ဘသာဝတ်ဝန်းကျင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာနခွဲ

သစ်တောဦးစီးဌာန

(ခ) လုပ်ငန်းတာဝန်များ

- (၁) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုများ တားဆီးနိုင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရေးဆွဲရန်၊
- (၂) ဌာနအလိုက် ဆောင်ရွက်ရမည့် ညွှန်ကြားချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများအတွင်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိပေးအကြောင်းကြားရန်၊
- (၃) ဌာနဆိုင်ရာအချင်းချင်း စဉ်ဆက်မပြတ် ညှိနှိုင်းဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၄) အဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သည့် အစည်းအဝေးကို (၆) လ တစ်ကြိမ် ကျင်းပရန်၊
- (၅) နိုင်ငံအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းအား ASEAN-WEN အဖွဲ့သို့ အသိပေး အကြောင်းကြားရန်၊
- (၆) အခြားအာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် Task Force များ၏ ဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ ရလဒ်များနှင့် သင်ခန်းစာများကို လေ့လာ၍ မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်နေမှုများ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၇) National Wildlife Law Enforcement Task Force ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ရလဒ်များကို ဖော်ပြသည့် တိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာများကို ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ထုတ်ပြန်အသိပေးရန်၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်၊
- (၈) Task Force ဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ သိသင့်သိထိုက်သည့် အကြောင်းအရာများ၊ အခြားအာဆီယံ Task Forces များ၏ ဆောင်ရွက်နေမှုများကို သတင်း၊ စာနယ်ဇင်းများနှင့် TV များမှတစ်ဆင့် ပြည်သူများအကြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိပေးရန်။

၂၂။ နိုင်ငံအဆင့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုများအား ဥပဒေအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူတားဆီးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (National Wildlife Law Enforcement Task Force) သည် နယ်စပ်ဒေသများအပါအဝင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ အလိုက်ရှိ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများတွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမန်များ တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေးကို ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကိုလည်း ပြည်သူလူထုသို့ သတင်းမီဒီယာများမှတစ်ဆင့်

အသိပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဒေသအတွင်း တက်ကြွစွာလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေမှု အဖြစ်လည်း ASEAN-WEN အဖွဲ့ကြီးသို့ပါ သတင်းထုတ်ပြန်ပေးပို့လျက်ရှိပါသည်။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီး၊ သိမ်းဆည်းရမိလျှင် ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များ

၂၃။ ဥပဒေဖြင့် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အမဲလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏အစိတ်အပိုင်းများကိုဖြစ်စေ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုလုပ်နေသူတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကို တွေ့ရှိပါက ဖမ်းဆီးအရေးယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းသို့ပို့ဆောင်အမှုဖွင့်လှစ်ရမည်။ ထိုသို့အမှုဖွင့်လှစ်အရေးယူနိုင်ရေး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅၊ ၃၆ နှင့် ၃၇ တို့အရ တရားစွဲနိုင်ရေးအတွက် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံသို့ တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် တောင်းခံရမည်။

၂၄။ **ဖမ်းဆီး၊ သိမ်းဆည်းရမိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း** ။ အသက်ရှင်သန်နေသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီး၊ သိမ်းဆည်းရမိပါက ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်နေသည့် အကောင်များတွေ့ရှိလျှင် သီးသန့်ခွဲခြားထားရန် လိုအပ်ပြီး တိရစ္ဆာန်အသေကောင်များ ကို မှတ်တမ်းယူထားပြီး စနစ်တကျမီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရာ တွင် အဖွဲ့ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သည်။ ကျန်းမာရေးကောင်းသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား အမျိုးအစားအလိုက်၊ အရွယ်အစားအလိုက် ခွဲခြားထိန်းသိမ်းထားရန် လိုအပ်သည်။ အန္တရာယ်ပြုတတ်သည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များပါရှိလာလျှင် ခိုင်ခန့်သော လှောင်အိမ်ပြုလုပ်ထိန်းသိမ်းထားရမည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးဆက်သွယ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ရှားပါးပြီး မျိုးသုဉ်းရန်အန္တရာယ်ရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ ဒေသရင်း မျိုးစိတ်များပါဝင်မှုရှိမရှိသက်ဆိုင်ရာ ဥယျာဉ်/ဘေးမဲ့တောများရှိ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးရမည်။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသည် သက်သေခံစာရင်းဝင်ပစ္စည်းများဖြစ်၍ ပျောက်ဆုံး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်ပေါ်စေရေး ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သည်။

ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များ

၂၅။ ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ပြုလုပ်ခြင်းများအတွက် စစ်ဆေးတွေ့ရှိ၍ ဖမ်းဆီးရမိပါက အောက်ပါအတိုင်း ဥပဒေပါပြစ်ဒဏ်များ သတ်မှတ်ထားပါသည် -

၂၆။ **ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ ။** မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်းပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ထောင်ဒဏ် (၃)နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် (၁၀၀၀၀) အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) လိုင်စင်မရှိဘဲ အမဲလိုက်ခြင်း၊

- (ခ) အမဲလိုက်ခွင့် လိုင်စင်စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ချိုးဖောက်ခြင်း၊
- (ဂ) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝနယ်မြေအတွင်း ရေထု၊ လေထုကို တမင်ညစ်ညမ်းစေခြင်း၊ ရေစီးရေလာပျက် စီးစေခြင်း သို့မဟုတ် ရေတွင်အဆိပ်ခပ်ခြင်း၊
- (င) သဘာဝနယ်မြေအတွင်း အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေသော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ဓာတ်သတ္တု အညစ်အကြေးကိုဖြစ်စေ လက်ဝယ်ထားခြင်း၊ သို့မဟုတ် စွန့်ပစ်ခြင်း၊
- (စ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို လုပ်ငန်းလိုင်စင်မရှိဘဲ တည်ထောင် လုပ်ကိုင်ခြင်း။

၂၇။ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆ ။ မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ထောင်ဒဏ် (၅)နှစ် အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် (၃၀၀၀၀) အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အမဲလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ ယင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်း၊
- (ခ) ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင် တစ်မျိုးမျိုးကို သတ်မှတ်ထားသည့် နေရာဒေသအတွင်း ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထုတ်ယူခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်း သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်း၊
- (ဂ) သဘာဝနယ်မြေအတွင်း သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ သဘာဝအနေအထားတစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ ဖျက်ဆီးခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝနယ်မြေ နယ်နိမိတ်အမှတ်အသား တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရကစီမံအုပ်ချုပ်သည့် သို့မဟုတ် အစိုးရက အစုရှယ်ယာမတည်ငွေရင်းပါဝင်သည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၏ နယ်နိမိတ်အမှတ်အသား တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်း။

၂၈။ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇ ။ မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ် အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ကျပ် (၅၀၀၀၀) အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အမဲလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ ယင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်း၊
- (ခ) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ထောက်ခံချက်မရှိဘဲ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း။

နိဂုံး

၂၉။ သစ်ပင်ပန်းမန်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များတို့ကို ယင်းတို့၏ နေရင်းကျက်စားဒေသများတွင် သဘာဝအတိုင်းပေါက်ပွားရှင်သန်စေရန်၊ ဂေဟစနစ်များ ရေရှည်တည်တံ့စေရေးထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်နှင့် မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းမည့် အန္တရာယ်မှကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် တရားမဝင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို တားဆီးနှိမ်နင်းနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို CITES ကွန်ဗင်းရှင်းမှ သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ထားရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အထက်ပါရည်မှန်းချက်များကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ CITES ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ပြည်သူလူထုမှ ပိုမိုသိရှိနားလည်စေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ဆက်စပ်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများကပါ သိရှိနားလည်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ရေရှည်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ “မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းလုဆဲ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း Convention on International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora-CITES” ဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ သိကောင်းစရာများကို ပြုစုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ(က)

၁။ Appendix I တွင် ပါဝင်သောမျိုးစိတ်များအား ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းအတွက် CITES EXPORT / IMPORT PERMIT ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ (CITES Article III)

၁-၁၊ EXPORT PERMIT (CITES Article III ၊ စာပိုဒ် ၂)

The export of any specimen of a species included in Appendix I shall require the prior grant and presentation of an export permit. An export permit shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix I တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်ပို့ရာတွင် ကနဦးထောက်ခံချက်နှင့် Export Permit တင်ပြချက်တို့ကို လိုအပ်ပါသည်။ Export Permitတစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါ အရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှ ထုတ်ပေးရပါမည်။

၁-၁-၁၊ (CITES Article III ၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Scientific Authority of the State of export has advised that such export will not be detrimental to the survival of that species.

တင်ပို့ခွင့်ပြုမှုသည်တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်၏ ရှင်သန်တည်တံ့မှုကို ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Scientific Authority of the State မှ ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ရမည်။

၁-၁-၂၊ (CITES Article III ၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A management Authority of the State of export is satisfied that the specimen was not obtained in contravention of the laws of the State for the protection of fauna and flora.

တင်ပို့ခွင့်ပြုမည့်မျိုးစိတ်များအားစုဆောင်းရယူခြင်းသည်တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ အပင်နှင့်အကောင်တို့ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်မှုမရှိကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၁-၃၊ (CITES Article III ၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ c)

A Management Authority of the State of export is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

သက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့မည်ဆိုပါက ၎င်းသက်ရှိမျိုးစိတ်အား တင်ပို့ရာ၌ ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်၍တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the Stateအား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၁-၄၊ (CITES Article III ၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ d)

A Management Authority of the State of export is satisfied that an import permit has been granted for the specimen.

တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်အတွက် IMPORT PERMIT တစ်ခုအား တရားဝင်ခွင့်ပြုပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း EXPORT PERMIT ခွင့်ပြုပေးမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the Stateအား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၂၊ IMPORT PERMIT (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၃)

The import of any specimen of a species included in Appendix I shall require the prior grant and presentation of an import permit and either an export permit or re-export certificate. An import permit shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix I တွင် ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်သွင်းရာတွင် ကနဦးထောက်ခံချက်၊ IMPORT PERMIT တင်ပြချက် နှင့် EXPORT PERMIT (သို့မဟုတ်) RE-EXPORT ထောက်ခံချက်တို့ကို လိုအပ်ပါသည်။ IMPORT PERMIT တစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှ ထုတ်ပေးရပါမည်။

၁-၂-၁၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၃၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Scientific Authority of the State of import has advised that the import will be for purposes which are not detrimental to the survival of the species involved.

တင်သွင်းမည့်ရည်ရွယ်ချက်သည် တင်သွင်းမည့်မျိုးစိတ်၏ ရှင်သန်တည်တံ့မှုကို ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တင်သွင်းမည့်နိုင်ငံ၏ Scientific Authority of the State မှ ရှင်းလင်းတင်ပြပြီးဖြစ်ရမည်။

၁-၂-၂၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၃၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Scientific Authority of the State of import is satisfied that the purposed recipient of a living specimen is suitably equipped to house and care for it.

တင်သွင်းခွင့်ပြုရန် တင်ပြလျှောက်ထားသော သက်ရှိမျိုးစိတ်အတွက် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော နေရာထိုင်ခင်းများ စီစဉ်ထားခြင်း၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းတို့သည် တင်သွင်းခွင့်ပြုမည့် Scientific Authority of the State မှ ကျေနပ်လက်ခံနိုင်မည့် စီစဉ်ထားမှုမျိုးဖြစ်ရမည်။

၁-၂-၃၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၃၊ အပိုဒ်ခွဲ c)

A Management Authority of the State of re-export is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

တင်သွင်းမည့်မျိုးစိတ်အား စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်ရမည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကရည်ရွယ်မှု မရှိပါကြောင်း တင်သွင်းခွင့်ပြုမည့် Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၃၊ RE-EXPORT certificate (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၄)

The re-export of any specimen of a species included in Appendix I shall require the prior grant and presentation of a re-export certificate. A re-export certificate shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix I တွင် ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆိုထပ်ဆင့်ပို့ရာတွင် ကနဦးထောက်ခံချက်နှင့် RE-EXPORTထောက်ခံတင်ပြချက်တို့ကိုလိုအပ်ပါသည်။ RE-EXPORTထောက်ခံချက်တစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှ ထုတ်ပေးရပါမည်။

၁-၃-၁၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၄၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A management Authority of the State of re-export is satisfied that the specimen was imported into that State in accordance with the provisions of the present Convention.

ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်သည် Convention ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း တင်သွင်းခဲ့သည့် မျိုးစိတ်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့် Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၃-၂၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၄၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Management Authority of the State of re-export is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

သက်ရှိမျိုးစိတ်များအား ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည်ဆိုပါက ၎င်းသက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့ရာ၌ ဒဏ်ရာ ရရှိနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယာဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်၍တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၃-၃၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၄၊ အပိုဒ်ခွဲ c)

A Management Authority of the State of re-export is satisfied that an permit has been granted for any living specimen.

ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်အတွက် IMPORT PERMIT တစ်ခုအား တရားဝင်ခွင့်ပြုပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၁-၄၊ INTRODUCTION FROM THE SEA (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၅)

The Introduction from the sea of any specimen of a species included in Appendix I shall require the prior grant of a certificate from a Management Authority of the State of introduction. A certificate shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix I တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို ပင်လယ်ပြင်မှ စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State မှ ခွင့်ပြုထုတ်ပေးထားသောထောက်ခံချက်လက်မှတ်အား အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှ ထုတ်ပေးရမည်။

၁-၄-၁၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၅၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Scientific Authority of the State of introduction advises that the introduction will not be detrimental to the survival of the species involved.

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းသည် စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်မျိုးစိတ်၏ ရှင်သန်ရပ်တည်မှုကိုထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Scientific Authority of the State မှ ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ရမည်။

၁-၄-၂၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၅၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Management Authority of the State of introduction is satisfied that the proposed recipient of a living specimen is suitably equipped to house and care for it; and

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်ပြုရန် တင်ပြလျှောက်ထားသော သက်ရှိမျိုးစိတ်အတွက် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော နေရာထိုင်ခင်းများ စီစဉ်ထားခြင်း၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းတို့သည် စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State မှ ကျေနပ်လက်ခံနိုင်မည့် စီစဉ်ထားမှုမျိုး ဖြစ်ရမည်။

၁-၄-၃၊ (CITES Article III၊ စာပိုဒ် ၅၊ အပိုဒ်ခွဲ c)

A Management Authority of the State of introduction is satisfied that the specimen is not to be used for primarily commercial purposes.

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်မျိုးစိတ်အား စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်ရမည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကရည်ရွယ်မှုမရှိပါကြောင်း စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂။ Appendix II တွင်ပါဝင်သော မျိုးစိတ်များအတွက် CITES EXPORT / IMPORT PERMIT ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောစည်းမျဉ်းများ (CITES Article IV)

၂-၁၊ EXPORT PERMIT (CITES Article IV၊ စာပိုဒ် ၂)

The export of any specimen of a species included in Appendix II shall require the prior grant and presentation of an export permit. An export permit shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix II တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်ပို့ရာတွင် ကနဦးထောက်ခံချက်နှင့် EXPORT PERMIT တင်ပြချက်တို့ကိုလိုအပ်ပါသည်။ EXPORT PERMIT တစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှထုတ်ပေးရပါမည်။

၂-၁-၁၊(CITES Article Article IV စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Scientific Authority of the State of export has advised that such export will not be detrimental to the survival of that species.

တင်ပို့ခွင့်ပြုမှုသည် တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်၏ ရှင်သန်တည်တံ့မှုကိုထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ ၏ Scientific Authority of the State မှ ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ရမည်။

၂-၁-၂၊(CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Management Authority of the State of export is satisfied that the specimen was not obtained in contravention of the laws of that State for the protection of fauna and flora.

တင်သွင်းခွင့်ပြုမည့်မျိုးစိတ်များအား စုဆောင်းရယူခြင်းသည် တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ အပင်နှင့်အကောင် တို့ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် ထုတ်ပြန်ထားသောဥပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်မှုမရှိကြောင်းတင်ပို့မည့် နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂-၁-၃၊ (CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ c)

A Management Authority of the State of export is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

သက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့မည်ဆိုပါက ၎င်းသက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့ရာ၌ ဒဏ်ရာများရရှိ နိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှုအနည်း ဆုံး ဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်၍ တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂-၁-၄၊ (CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၃)

A Scientific Authority in each Party shall monitor both the export permits granted by that State for specimens of species included in Appendix II and the actual exports of such specimens. Whenever a Scientific Authority determines that the export of specimens of any such species should be limited in order to maintain that species throughout its range at a level consistent with its role in the ecosystems in which it occurs and well above the level at which that species might become eligible for inclusion in Appendix I, the Scientific Authority shall advise the appropriate Management Authority of suitable measures to be taken to limit the grant of export permits for specimens of that species.

ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခွင့်ပြုထားသည့် Appendix II တွင်ပါဝင်သော မျိုးစိတ်များနှင့် ၎င်းမျိုးစိတ်များအား ပြည်ပသို့ အမှန်တကယ်တင်ပို့မှုတို့ကိုကန့်သတ်မှု ရှိ/မရှိကို တင်ပို့ခွင့်ပြုသည့်နိုင်ငံနှင့် တင်သွင်းခွင့်ပြု သည့်နိုင်ငံတို့၏ Scientific Authority တို့မှ ကြပ်မတ်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ တင်ပို့ခွင့်ပြုထား သည့် မျိုးစိတ်များသည် ၎င်းတို့ရှင်သန်နေသော ဂေဟစနစ်များတွင် ဆက်လက်ရှင်သန်တည်တံ့ရန် လိုအပ်သော ဦးရေအားထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် လိုအပ်ခြင်းကြောင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ခွင့်ပြုထားသည့် မျိုးစိတ်များအား ကန့်သတ်သင့်သည်ဟု Scientific Authority of the State မှ ဆုံးဖြတ်သော အခြေအနေ၌လည်းကောင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခွင့်ပြုထားသည့် မျိုးစိတ်များသည် Appendix I တွင် ထည့်သွင်းရန်လိုအပ်သော အနေအထားသို့ ရောက်နေသည်ဟု Scientific Authority of the State မှ ဆုံးဖြတ်သော အခြေအနေ၌လည်းကောင်း၊ ပြည်ပသို့တင်ပို့ခွင့်ပြုထားသည့် မျိုးစိတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကန့်သတ်ရန်အတွက် လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်မှုများအား ပြုလုပ်ရန် Scientific Authority of the State သည် Management Authority of the State အားအကြံပြုသင့်ပါသည်။

၂-၂။ IMPORT PERMIT (CITES Article IV၊ စာပိုဒ် ၄)

The import of any specimen of a species included in Appendix II shall require the prior presentation of either an export permit or a re-export certificate.

Appendix II တွင် ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်သွင်းရာတွင် EXPORT PERMIT (သို့မဟုတ်) RE-EXPORT ထောက်ခံချက်လက်မှတ်အား ကနဦးတင်ပြမှုကို လိုအပ်ပါသည်။

၂-၃။ RE-EXPORT CERTIFICATE (CITES Article IV၊ စာပိုဒ် ၅)

The re-export of any specimen of a species included in Appendix II shall require the prior grant and presentation of a re-export certificate. A re-export certificate shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix II တွင်ပါဝင်သော မည်သည့် မျိုးစိတ်အားမဆို ထပ်ဆင့်တင်ပို့ရာတွင် ကနဦးထောက်ခံ ချက်နှင့် RE-EXPORT ထောက်ခံချက်လက်မှတ်တင်ပြချက်တို့ကို လိုအပ်ပါသည်။ RE-EXPORT

ထောက်ခံချက်လက်မှတ်တစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှု ထုတ်ပေးရပါမည်။

၂-၃-၁၊ CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၅၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Management Authority of the State of re-report is satisfied that the specimen was imported into that State in accordance with the provisions of the present Convention. ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်သည် Convention ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း တင်သွင်းခဲ့ သော မျိုးစိတ်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့ခွင့်ပြုမည့် A Management Authority of the State အားရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂-၃-၂၊ CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၅၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Management Authority of the State of re-report is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

သက်ရှိမျိုးစိတ်များအား ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည်ဆိုပါက ၎င်းသက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့ရာ၌ဒဏ်ရာ ရရှိနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်၍ တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အားရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂-၄၊ INTRODUCTION FROM THE SEA (CITES Article IV၊ စာပိုဒ် ၆)

The introduction from the sea of any specimen of a species in Appendix II shall require the prior grant of a certificate from a Management Authority of the State of introduction. A certificate shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix II တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို ပင်လယ်ပြင်မှ စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State မှ ခွင့်ပြုထုတ်ပေးထား သော ကနဦးထောက်ခံချက်လက်မှတ်အားလိုအပ်ပါသည်။ ပင်လယ်ပြင်မှစတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကို ခွင့်ပြုသောထောက်ခံချက်လက်မှတ်အား အောက်ဖော်ပြပါအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှု ထုတ်ပေးရ ပါမည်။

၂-၄-၁၊ (CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၆၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Scientific Authority of the State of introduction advises that the introduction will not be detrimental to the survival of the species involved.

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းသည် စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်မျိုးစိတ်၏ ရှင်သန်တည်တံ့မှုကို ထိခိုက်မှုရှိစေမည်မဟုတ်ကြောင်း စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Scientific Authority of the State မှ ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂-၄-၂၊ (CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၆၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Management Authority of the State of introduction is satisfied that any living specimen will be so handled as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့် မည်သည့်သက်ရှိမျိုးစိတ်များအတွက်မဆို ဒဏ်ရာရရှိနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲမည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အားရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၂-၄-၃၊ (CITES Article Article IV၊ စာပိုဒ် ၇)

Centerficates referred to in paragraph 6 of this Article may be granted on the advice of a Scientific Authority, in consultation with other national scientific authorities or, when appropriate, international scientific authorities, in respect of periods not exceeding one year for total numbers of specimens to be introduced in such periods.

စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲရန် ခွင့်ပြုထားသော ထောက်ခံချက်များအား ထုတ်ပေးရာတွင် Scientific Authority of the State ၏ အခြားသော Scientific Authority of the State များနှင့် လည်းကောင်း၊ အခါအားလျော်စွာ နိုင်ငံတကာမှ Scientific Authority of the State များနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များအပေါ်မူတည်၍ စတင်ထုတ်ယူသုံးစွဲရန် ခွင့်ပြုကာလကို (၁)နှစ်ထက်ပို၍ ကျော်လွန်ခြင်းမရှိစေရန် သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

၃၊ Appendix III တွင်ပါဝင်သော မျိုးစိတ်များအတွက် CITES EXPORT/ IMPORT PERMIT ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောစည်းမျဉ်းများ (CITES Article V)

၃-၁၊ EXPORT PERMIT (CITES Ariticle VI၊ စာပိုဒ် ၂)

The export of any specimen of a species included in Appendix III from any State which has included that species in Sppendix III shall require the prior grant and presentation of an export permit. An export permit shall only be granted when the following conditions have been met.

Appendix III တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်ပို့ရာတွင် ကနဦးထောက်ခံချက်နှင့် EXPORT PERMIT တင်ပြချက်တို့ကို လိုအပ်ပါသည်။ EXPORT PERMIT တစ်ခုအား ထုတ်ပေးခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါ အရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမှ ထုတ်ပေးရပါမည်။

၃-၁-၁ (CITES Article VI စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ a)

A Management Authority of the State of export is satisfied that the specimen was not obtained in contravention of the laws of that State for the protection of fauna and flora.

တင်ပို့ခွင့်ပြုမည့်မျိုးစိတ်များအား စုဆောင်းအရယူခြင်းသည် တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ အပင်နှင့်အကောင်တို့ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်မှုမရှိကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၃-၁-၂ (CITES Article Article VI စာပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ b)

A Mangement Authority of the State of export is satisfied that any living specimen will be so prepared and shipped as to minimize the risk of injury, damage to health or cruel treatment.

သက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့မည်ဆိုပါက ၎င်းသက်ရှိမျိုးစိတ်များအား တင်ပို့ရာ၌ ဒဏ်ရာရရှိနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးယိုယွင်းပျက်ပြားနိုင်မှုနှင့် ယဉ်ပါးအောင်ထိန်းကျောင်းမှုတို့တွင် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်၍ တင်ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State အား ရှင်းလင်းသိမြင်စေရမည်။

၃-၂၊ IMPORT EPMIT (CITES Article VI စာပိုဒ် ၃)

The import of any specimen of a species included in Appendix III shall require, except in circumstances to which paragraph 4 of this Article applies, the prior presentation of a certificate of origin and, where the import is from a State which has include that species in Appendix III, and export permit.

Appendix III တွင်ပါဝင်သော မည်သည့်မျိုးစိတ်အားမဆို တင်သွင်းရာတွင် CITES Article VI စာပိုဒ်၄ဆွင့် ပါရှိသော အခြေအနေမျိုးများမှလွဲ၍ မူရင်းဒေသအား ထောက်ခံဖော်ပြထားသော တင်ပြချက်၊ တင်သွင်းမည့်မျိုးစိတ်သည် တင်ပို့မည့်နိုင်ငံမှ Appendix III တွင် ထည့်သွင်းထားကြောင်း ဖော်ပြထားချက်၊ နှင့် EXPORT PERMIT တို့ကို လိုအပ်ပါသည်။

၃-၃၊ RE-EXPORT CERTIFICATE (CITES Article VI စာပိုဒ် ၄)

In the case of re-export, a certificate granted by the Management Authority of the State of re-export that the specimen was processed in that State or is being re-exported shall

be accepted by the State of import as evidence that the provisions of the present Convention have been complied with in respect of the specimen concerned.

Appendix III တွင်ပါဝင်သော မျိုးစိတ်များအား ထပ်ဆင့်တင်ပို့ရာတွင် ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့် နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State မှ ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်မျိုးစိတ်အား နိုင်ငံအတွင်း၌ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း (သို့မဟုတ်) ထပ်ဆင့်တင်ပို့ကြောင်း ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့်နိုင်ငံ၏ Management Authority of the State မှ ထောက်ခံဖော်ပြချက်ကို ထပ်ဆင့်တင်ပို့မည့် မျိုးစိတ်များအား Convention ၏ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများအတိုင်း ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် သက်သေ အထောက်အထားအဖြစ် တင်သွင်းမည့်နိုင်ငံမှ လက်ခံရမည် ဖြစ်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် CITES Appendix သတ်မှတ်ချက်ပါဝင်

စဉ်	အမည်	သိပ္ပံအမည်	CITES Appendix	မှတ်ချက်
၁။	ထင်း	-	-	
၂။	မီးသွေး	-	-	
၃။	ရှားစေး	Acacia catechu	-	
၄။	သစ်ခေါက်	-	-	သစ်ခေါက်အမျိုးအစားခွဲခြားသိရှိရန်လိုအပ်
၅။	လျှော်	Sterculia spp	-	
၆။	ကရမက်/ကလမက်	Mansonia gagei	-	
၇။	အင်တွဲ/ပွဲလျက်	Diterocarpus tubercuatus	-	
၈။	သနပ်ခါး	Limonia acidissima	-	
၉။	ဖာလာစေ့	Elettaria cardamomum	-	
၁၀။	ကညင်ဆီ	Diterocarpus alatus	-	
၁၁။	ထင်ရှူးဆီ	Pinus spp	-	
၁၂။	သက်ကယ်	Imperata cylindrical	-	
၁၃။	တည်	Diospyras burmanica	-	
၁၄။	ပျားရည်	-	-	
၁၅။	ပျားဖရောင်း	-	-	
၁၆။	လင်းနို့ချေး	-	-	
၁၇။	သစ်ခွ	Orchid spp	II	သစ်ခွအမျိုးအစားသိရှိရန်လိုအပ်
၁၈။	သစ်စေး	Meianorrhoea usitata	-	
၁၉။	ဘုမ္မရာဇာ	Rauvolfia serpentine	II	CITES ပါမစ်လို
၂၀။	ငှက်သိုက်	Serpentian Benth	-	
၂၁။	ချိပ်	-	-	
၂၂။	ကိုင်းဖျားကိုင်းနား	-	-	
၂၃။	သင်ပေါင်းသား	Phoenix pludosa	-	
၂၄။	ကျူဖျာ	Phargmites kaka	-	
၂၅။	ငရုတ်ကောင်း	Piper nigrum	-	
စဉ်	အမည်	သိပ္ပံအမည်	CITES Appendix	မှတ်ချက်
၂၆။	ဆေးဂန္ဓာမာ	Chrysanthemum cineraiaefolium	-	
၂၇။	တပင်ရွှေထီး	Nervilia aragoana	-	CITES ပါမစ်လို
၂၈။	တောင်ကြာရွက်	-	-	

၂၉။	တောင်ထန်း	<i>Livistona speciosa</i>	-	
၃၀။	ဒရင်ကောက်မြစ်	-	-	
၃၁။	နန္ဒင်းတက်	<i>Cucuma longa</i>	-	
၃၂။	နတ်မြား	-	-	
၃၃။	မျှစ်	-	-	
၃၄။	သပေါ့ဖျာ	<i>Pandamus foetidus</i>	-	
၃၅။	ကိုင်းပွင့်	<i>Sacsharum spontaneum</i>	-	
၃၆။	ဂမုန်းဥ	-	-	ဂမုန်းအမျိုးအစား သိရှိရန်လိုအပ်
၃၇။	စလူ	<i>Licuala peltata</i>	-	
၃၈။	ဆေးမြင်းခွာ	<i>Hydrocotyl asiatica</i>	-	
၃၉။	တောင်တန်ကြီး	<i>Permna integrifolia</i>	-	
၄၀။	ထမသိုင်း	-	-	
၄၁။	စန္ဒကူး	<i>Santalum ablum</i>	II	CITES ပါမစ်လို
၄၂။	နွယ်အမျိုးမျိုး	<i>Butea superb</i>	-	
၄၃။	ပိတ်ချင်း	<i>Piper longum</i>	-	
၄၄။	မာလာဥ/ဖူး	<i>Curcuam longa</i>		
၄၅။	မြက်အမျိုးမျိုး	<i>Cynodon dactylon</i>	-	
၄၆။	သင်	<i>Clinogyne dichotomata</i>	-	
၄၇။	အင်ဖက်	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i>	-	
၄၈။	ကရဝေး	<i>Cinnamomum inncutm</i>	-	
၄၉။	ကျောက်ကျော	-	-	
၅၀။	ချင်းတက်	<i>Zinginber officinale</i>	-	
၅၁။	စလူဖူး	-	-	
၅၂။	တစောင်းကြီးမျိုး	<i>Euphorbia officinale</i>	I/II	CITES ပါမစ်လို
၅၃။	တောရှောက်မြစ်	<i>Atalantia monophylla</i>	-	
၅၄။	တောက်တာဖူး	-	-	
၅၅။	ခန်း	<i>Borassus flabellifer</i>	-	
၅၆။	နံသာနီ	<i>Pterocarpus santalinus</i>	II	CITES ပါမစ်လို
၅၇။	ဖျံဥ	-	-	
၅၈။	မိုခြောက်	-	-	
၅၉။	ဝဥ (စို/ခြောက်)	<i>Amorphophallus campanulatus</i>	-	
၆၀။	အသီး၊ အစေ့အမျိုးမျိုး	-	-	
၆၁။	အင်ဥ	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i>	-	
၆၂။	လွှစာမှုန့်မီးသွေးတောင့်	-	-	
၆၃။	ဝါးမီးသွေး	-	-	
၆၄။	သစ်မွှေး	<i>Aquilaria malaccensis</i>	II	CITES ပါမစ်လို
၆၅။	ကျောက်ထင်းရှူး	<i>Taxus wallichiana</i>	II	CITES ပါမစ်လို

၆၆။	ရှားစောင်းလက်ပတ်	Cereus spp.	II	CITES ပါမစ်လို
၆၇။	မဟော်ဂနီ	Swietenia mahagoni	II	CITES ပါမစ်လို
၆၈။	ဂျပ်နွယ်	Gentum montanum		
၆၉။	သစ်မင်းဖို	Padocarpus neriifolius		
၇၀။	ရှားစောင်းလက်ပတ်	Aloe spp.	I/II	CITES ပါမစ်လို
၇၁။	ပန်းနု	Saussurea costus Saussurea affinis	I	CITES ပါမစ်လို

နောက်ဆက်တွဲ(ဂ)

၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သဘာဝအပင်များကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေအရ ၂၆-၁၀-၉၄ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၅၈၃/၉၄ ဖြင့် ကာကွယ်ထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များစာရင်း

ဇယား(၁)လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ

(က) နို့တိုက်သတ္တဝါများ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES Apx;	IUCN Redlist
၁	ကြို့/ကြို့ဆင်	Rhinoceros sondaicus	Javan Rhinoceros	I	CR
၂	ကြို့/ဝက်ကြို့	Didernocerus sumatrensis	Sumatran Rhinoceros	I	CR
၃	ကြို့သူတော်	Tapirus indicus	Tapir	I	EN
၄	သားမင်း	Budorcas taxicolor	Takin	II	VU
၅	သမင်/ရွှေသမင်	Cervus eidi thamin	Brow antlered Deer	I	EN
၆	သမင်/မဏိပူရ	Cervus eldi eldi	Brow antlered Deer	I	EN
၇	ဆင်	Elephas maximus	Asian Elephant	I	EN
၈	ကတိုး/ကတိုးဂျီ	Moschus moschiferus	Musk Deer	I,II	EN
၉	မူလရစ်ဂျီ	Muntiacus feae	Fea's Barking Deer	-	NT
၁၀	တောင်ဆိတ်နီ	Naemorhedus cranbrooki	Red Goral	I	VU
၁၁	သစ်တက်ကျား/ အင်းကျား	Neofelis nebulosa	Clouded Leopard	I	VU
၁၂	ကျားမင်း/ ကြောင်မင်း	Felis temmincki	Golden Cat	II	VU
၁၃	ဘင်္ဂလားကျား/ အိန္ဒိယကျား Tiger	Panthera tigris tigris	Bengal or Indian	I	EN
၁၄	အင်ဒိုချိုင်းနားကျား	Panthera tigris corbetti	Indochinese Tiger	I	EN
၁၅	ကျားသစ်	Panthera pardus	Leopard	I	NT
၁၆	သစ်တက်ကြောင်/ ကြောင်သလင်း	Felis marmorata	Marbled Cat	I	VU

၁၇	လင်စိုင်းပြောက်	Prionodon pardicolor	Spotted Linsang	I	LR
၁၈	လင်စိုင်းကြား	Prionodon linsang	Banded Linsang	II	LR
၁၉	ကြောင်နီ/ပန်ဒါနီ	Ailurus fulgens	Red Panda	I	VU
၂၀	လင်းပိုင်	Orcaella brevirostris	Irrawaddy Dolphin	I	VU
၂၁	ရေဝက်/ရေသူမ	Dugong dugon	Dugong	I	VU
၂၂	ဝံပုလွေ	Canis lupus	Wolf	I,II	LC
၂၃	မျောက်လွဲကျော် (မျက်ကွင်းဖြူ)	Hylobates hoolock	Hoolock Gibbon	I	EN
၂၄	မျောက်လွဲကျော် (လက်ဖြူ)	Hylobates lar	Lar Gibbon/ White-handed Gibbon	I	EN
၂၅	မျောက်လွဲကျော်ကြီး	Symphalangus syndactylus	Siamang Gibbon	I	EN
၂၆	မျောက်မျက်ကွင်းဖြူ	Presbytis obscura	Dusky Leaf Monkey	II	EN
		Presbytis	Phayre's Leaf Monkey	II	EN
၂၇	တောဆိတ်	Capricornis umatresis	Serow	I	NT
၂၈	တောင်ဆိတ်	Naemorhedus goral	Goral	I	VU
၂၉	ဖျံ	Lutra lutra	The common Otter	I	NT
၃၀	ဖျံအမွှေးနု	Lutra perspicillata	The Smooth-coated Indian Otter	I	VU
၃၁	ဖျံသည်းခြေငယ်	Aonyx cinera	The small-clawed Otter	II	VU
၃၂	ခွေးဝံ/ဝက်ဝံ	Helarctos malayanus	The Malayan Sun Bear	II	VU
၃၃	တရုတ်သင်းခွေချပ်	Manis pantadactyla	The Chinese Pangolin	II	EN
၃၄	ပသျှူးသင်းခွေချပ်	Manis javanica	The Malayan Pangolin	II	EN
၃၅	ပြောင်	Bos gaurus	Gaur	I	VU
၃၆	စိုင်း	Bos javanicus/B.banteng	Banteng or Wild Cow	I	VU
၃၇	ကြောင်ကတိုး/ ကြောင်နံ့သာ	Viverrica indica	The small Indian Civet	III	LR

၃၈	ဂျီလှောင်/ ယုန်သမင် (အကြီး)	Tragulus napu	Chevrotain/ Larger Mouse Deer	III	-
၃၉	ဂျီလှောင်/ ယုန်သမင် (အသေး)	Tragulus javanicus	Lesser Mouse Deer	III	-

(ခ) ငှက်များ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES Apx;	IUCN Redlist
၁	ဒေါင်းအမျိုးမျိုးနှင့် ရစ်အမျိုးမျိုး	Family-Phasianidae	Peafowls/ Pheasants	I,II,III	EN
၂	ရေလလုံ	Heliopais personata	Masked Finfoot	-	EN
၃	မန်ဒါလီ	Cairina scutulata	White-winged Wood duck	III	EN
၄	ငှက်ကြီးခုံးစပ်	Leptotilos dubius	Greater Adjutant Stork	III	EN
၅	ခုံးမြီးကွက်	Leptotilos javanicus	Lesser Adjutant Stork	-	VU
၆	မောက်တင်ဘဲ	Sarkidiornis melanotos	Comb Duck	II	LC
၇	တောငန်း	Anser indicus	Bar-headed Goose	-	LC
၈	မင်းနဲဒရင်းဘဲ	Aix galerculata	Mandarin Duck	-	VU
၉	ဘဲခေါင်းပန်းရောင်	Rhodonessa caryophyllacea	Pink-headed Duck	I	CR
၁၀	ဘဲနီစပ်	Aythya nyroca	Ferruginous Duck	III	LC
၁၁	-	Aythya baeri	Baer's pocard	-	EN
၁၂	ခြေစိမ်းရေညှာင့်	Tring guttifer	Nordmann's Green Shank	-	EN
၁၃	စနိုက်	Gallingo nemoricola	Wood Snipe	-	VU
၁၄	ငဟစ်မျိုး	Ardea insignis	White-bellied Heron	III	CR
၁၅	ဥပန်း	Anhinga melanogaster	Oriental Darter	-	LC
၁၆	ဝံပို	Pelecanus philippensis	Spot-billed Penlican	-	NT
၁၇	စက္ကဝတ်	Pelecanus onocrotalus	Enstern White Pelican	-	LC

၁၈	ခရုစုတ်	<i>Pseudibis davisoni</i>	White-shoulder Ibis	-	CR
၁၉	-	<i>Phynchoc albicollis</i>	Indian Skimmer	-	EN
၂၀	ကြိုးကြာ	<i>Grus antigone</i>	Sarus Crane	II	EN
၂၁	ကြိုးကြာ	<i>Grus grus</i>	Common Crane	II	LC
၂၂	ကညာကြိုးကြာ	<i>Anthropoides virgo</i>	Demoiselle Crane	II	LC
၂၃	အောင်လောင် အမျိုးမျိုးနှင့် အောက်ချင်းအမျိုးမျိုး	Family-Accipitridae	Hornbills	I,II,III	CR, VU,LC
၂၄	သိန်း/စွန်/လင်းယုန်/ လင်းတအမျိုးမျိုး	Family-Accipitridae	Eagle, Kite, Falcon, Hawk, Vultur (Birds of Prey)	I,II	CR, VU,LC
၂၅	ဂါနီတောင်ငုံး	<i>Pitta gurneyi</i>	Gurney's Pitta	I	EN
၂၆	စွေ	<i>Turdoides gularis</i>	White-throated Babbler	-	LC
၂၇	နဖားကြိုး	<i>Crycrina cucullata</i>	Hooded Treepie	-	VC
၂၈	မြန်မာယူဟိနာ	<i>Yuhina humilis</i>	Myanmar Yuhina	-	LC
၂၉	ငှက်ပြာခြောက်	<i>Sitta victoriae</i>	White-browed Nuthatch	-	EN
၃၀	ရေငှက်အမျိုးမျိုး	Family-Rallidae	Rails, Crakes	I	LC
၃၁	ဗောင်တုတ်	<i>Gallicrex cinerea</i>	Water Cock	-	-
၃၂	တင်ကျိုး	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Great Cormorant	-	-
၃၃	ဆတ်မျိုင်းအမျိုးမျိုး	Family-Ardeidae	Bitterns	III	LC
၃၄	တောင်ပီစူး (ဘီးတောင်ပို)	<i>Upupa epoc</i>	Hoopoe	-	LC
၃၅	ထပ်တယူငှက်မျိုး	Family-Trogonidae	Trogons	-	LC
၃၆	သစ်တောက်ငှက်မျိုး	Family-Picidae	Woodpeckers	-	LC
၃၇	ဘတ်စတငှက်ကြီး	<i>Otis tarda</i>	Great Bustard	II	VU
၃၈	စီးကွက်/ဒီးဒုတ်/မိန်	Family-Strigiformes	Owls, Fish, Owls, Barn Owls	I,II	EN, LC
၃၉	ဝံလက်	<i>Pandion haliaetus</i>	Osprey	II	LC

၄၀	ဖယ်လကွန် သိန်းငှက်မျိုး	Fmily-Falconidae	Falcon	I,II	LC
၄၁	နီကိုဘာခို	Caloenas nicorbrica	Nicobar Pigeon	I	NT
၄၂	တင်ကျိုးမျိုး	Phalacrocorax fuscicollis	India Shag	-	LC
၄၃	ဂန်းနက်ငှက်မျိုး	Sula leucogaster plotus	Brown Gannet	-	NT
၄၄	သာလိကာ	Gracula religiosa	Grackle	II	NT
၄၅	ခရုတုတ်ငှက်မျိုးများ	Family-Ciconiidae	Storaks	I	NT
၄၆	ခရုစုတ်ငှက်မျိုးများ	Family-Threskiornithidae	Ibises, Spoonbills	I,II,III	CR
၄၇	ငန်းမျိုးများနှင့် ဘဲမျိုးများ	Family-Anatidae	Geese, Sucks	-	VU,LC
၄၈	ကြာဖက်နင်းမျိုးများ	Family-Jacaniidae	Jacnas	-	LC
၄၉	ကမ်းခြေရေတိမ် ငှက်မျိုးများ	Shorebirds species	Plover, Avocet, Practincole, Lapwing, Curlew, Shank, Sand piper, Snipe	II	CR, VU,LC
၅၀	ဇင်ယော်ငှက်မျိုးများ နှင့်မြစ်တွေးမျိုးများ	Family-Laridae	Gulls, Tern's	-	LC

(ဂ) တွားသွားသတ္တဝါများ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES Apx;	IUCN Redlist
၁	ဂင်္ဂါမိကျောင်း	Garvialis gangeticus	Gharial/ Garvial Crocodile	I	
၂	ပင်လယ်လိပ်ကြီး/ လိပ်ခွေး	Caretta caretta	Loggerhead Turtle	I	
၃	ပင်လယ်လိပ်ကြီး/ လိပ်ခွေး	Lepidochelys olivacea	Sea Turtle	I	VU
၄	ပြင်သာလိပ်	Chelonia mydas	Green Turtle	I	EN
၅	လိပ်စွန်/ဘီးလိပ်	Eretmochelys imbricate	Hawksbill Turtl	I	CR

၆	စောင်းယားလိပ်/ ပင်လယ်လိပ်ပျောကြီး	Demochelys coriacea	Leathery Turtle	I	CR
၇	လိပ်ကြက်တူရွေး	Platysternon megacephalum	Big-headed Turtle	II	EN
၈	လိပ်ပင့်ကူ	Geochelone platynota	Spider Tortoises	II	CR
၉	စပါးကြီးမြေ	Python reticulatus	Reticulated Python	II	

ဇယား (၂) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ

(က) နို့တိုက်သတ္တဝါများ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES Apx;	IUCN Redlist
၁	ဆက်	Cervus unicolor	Sambhur	-	VU
၂	ကွဲရိုင်း/ တောကွဲ	Bubalus bubalis	Wild Buffalo	-	EN
၃	တောကြောင်မျိုးများ	Viverridae species	Wild Cats/ Civets	III	VU,LC
၄	တောခွေးရိုင်းမျိုးများ	Canidae species	Wild Dogs	III	EN
၅	မြေပါမျိုးများ	Herpestidae species	Mangooses	III	LC
၆	သစ်ရွက်စားမျောက် မျိုးများ	Presbytis species	Leaf-Monkeys	I,II	VU,LC
၇	မျောက်စပ်မျိုးများ	Macaca species	Macaques/ Old World Monkeys	II	VU,LC
၈	သစ်ဆွေ	Tupaia slis	Tree Shrew	I	LC
၉	မျောက်လေပွ	Nycticebus coucang	Slow Loris	I	VU
၁၀	မြင်းဝံ/ဝက်ဝံ	Selenarctos thibetanus	Asiatic Black Bear	I,II	VU
၁၁	ဆတ်ခလောက်	Martes flavigula	Yellow-throated Marten	III	LC
၁၂	မျောက်လောင်းပုံ	Cynocephalus Variegatus	Flying Lemur or Colugo	-	VU

(ခ) ငှက်များ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES Apex;	IUCN Redlist
-----	------------	------------	---------------	----------------	-----------------

၁	ငှက်တော်ငြာမျိုး	Family-Corvidae	Magpie	-	LC
၂	နဖားကြိုးမျိုး	Family-Corvidae	Treepie	-	VU
၃	ကျေးငှက်မျိုး	Family-Corvidae	Jay	-	LC
၄	တစ်ငှက်မျိုး	Family-Paridae	Tit	-	LC
၅	ဝါးရောင်းငှက်မျိုး	Garrulax species	Laughing Thrush	II	LC
၆	ယူဟီနာမျိုး	Yuhina species	Yuhina	-	LC
၇	-	Family-Sittadae	Nuthatch	-	LC
၈	စီဘီယာမျိုး	Heterophasia species	Sibia	-	LC
၉	ငှက်ငြာစိတ်	Irena puella	Fairy Bluebird	-	LC
၁၀	-	Troglodytes troglodytes	European Wren	-	LC
၁၁	-	Cinclus species	Dipper	-	LC
၁၂	-	Family-Certhidae	Tree Creeper	-	LC
၁၃	-	Prunella species	Accentors	-	LC
၁၄	ငှက်ရွှေဝါ (ငှက်ဆန္ဒင်းဝါမျိုး)	Oriolus species	Oriole	-	LC
၁၅	စတာလင်	Apolonis panayensis	Glossy Starling	-	LC
၁၆	စတာလင်	Sturnus species	European Starling	-	LC
၁၇	စာခေါင်းကွက်	Ploceus philippinus	Baya Weaverbird	III	LC
၁၈	-	Family-Fringillidae Sub Family-Carduelinae	Finch	I	LC
၁၉	-	Family-Alaudide	Skylark	I	LC
၂၀	မျက်ကွင်းဖြူ	Family-Zosteropidae	White eye	-	LC
၂၁	-	Family-Eury laimidae	Broad bill	-	LC
၂၂	ငှက်ပန်းတိမ်မျိုး	Family- Capitonidae	Barbet	-	LC
၂၃	ဝါဖလေးမျိုး	Phoenicophaeus species	Malcoha	-	VU,LC
၂၄	ပုဇင်းထိုး(မျိုးစိတ်)	Nyctyomis amicta	Red-beared Bee-eater	-	LC
၂၅	-	Indicator xanthonotus	Yellow-backed		LC

		Fulvus	Honey Guide	-	
၂၆	ကျေးမျိုးများ	Family-Psittacidae	Parakeet/Parrot	I,II	LC
၂၇	ဝိန်ညှင်းမျိုးများ	Alcedinidae species	Kingfisher	-	VU,LC
၂၈	ဇီဝစိုး	Collocalia fuciphaga	Edible-nest Swiftlet	III	LC
၂၉	ဇီဝစိုး	Collocalia maxima	Black-nest Swiftlet	III	LC
၃၀	ငှက်	Ardea purpurea	Purple Heron	-	LC
၃၁	ငှက်မွဲ	Ardea cinera	Grey Heron	-	LC
၃၂	ငှက်မျိုးများ	Ardea species	Heron	III	LC
၃၃	ပျိုင်းငန်း	Egretta alba	Great Egret	III	LC
၃၄	ပျိုင်းမျိုး	Egretta scara	Reef Egret	-	LC
၃၅	ပျိုင်းအောက်မျိုး	Ardeola bacchus	Chinese Pond Heron	-	LC
၃၆	ပျိုင်းအောက်မျိုး	Ardeola speciosa	Javan Pond Heron	-	LC
		Continentail			
၃၇	ပျိုင်းအောက်မျိုး	Butorides species	Little Green Heron	-	LC
၃၈	ဖားပါးစပ်ငှက်မျိုး	Family-Podargidae	Frog Mouth	-	LC
၃၉	ဝတ်ရည်စုတ်ငှက်မျိုး	Family-Nectarinidae	Sunbird	-	LC
၄၀	ပန်းရည်စုတ်မျိုး	Family-Dicaeidae	Flowerpecker	-	LC
၄၁	တောင်ငုံးမျိုး	Family-Pittidae	Pittas	I, II	EN
၄၂	ငှက်မျိုး	Family-Columbidae	Green Pigeon	III	EN, LC
၄၃	ငှက်သားမင်းမျိုး	Family-Campephagidae	Minivets	-	EN
(ဂ)	တွားသွားသတ္တဝါများ				
စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES	JUCN
				Apex;	Redlist
၁	မိကျောင်းမျိုးများ	Crocodylus species	Estuarine or Saltwater	I,II	CR
၂	ရေချိုလိပ်မျိုးများ	Emydidae species	Fresh-water Turtles	-	EN,VU LC
၃	ကုန်းလိပ်မျိုးများ	Testudinidae species	Land Tortoises	I,II	EN,VU

					LC
၄	အခွံပျော့လိပ်မျိုးများ	Trionychidae species	Soft-shelled Turtles	-	EN,VU
					LC
၅	ဖွတ်မျိုးများ	Varanus species	Monitor Lizards	I,II	LC
၆	စပါးအုံးမြွေ	Python molurus	Rock Python	II	EN

ဇယား(၃) ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ

၁။ ဇွန်လ ၁၅ ရက်မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်အထိ ကာကွယ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ

(က) နို့တိုက်သတ္တဝါများ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES	JUCN
				Apex;	Redlist
၁	ဒရယ်	Axis porcinus	Hog Deer	I	EN
၂	ဂျီ	Muntiacus muntjak	Barking Deer	-	EN

၁။ မတ်လ ၁၅ ရက်မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်အထိ ကာကွယ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ

(က) ငှက်များ

စဉ်	မြန်မာအမည်	သိပ္ပံအမည်	အင်္ဂလိပ်အမည်	CITES	JUCN
				Apex;	Redlist
၁	ခါငှက်မျိုးများ	Family-Phasianidae Sub Family-Perdicinae	Partridge/Franclin	I, II, III	LC
၂	ငုံးငှက်မျိုးများ	Turnix species	Quails	-	LC
၃	ရွှေပြည်စိုး	Aegithina tipha	Lora	-	LC
၄	ငှက်စိမ်းမျိုးများ	Chlorocis species	Leaf Bird	-	LC
၅	ချိုး၊ ချိုးနီပု၊ ချိုးလင်းပြာ၊ ချိုးလည်ပြောက်	Family-Columbidae	Doves	III	LC
၆	ရေကြက်	Gallinula chloropus	Common Moorhen	-	LC
၇	မယ်ညို	Porphyrio porphyrio	Purple Swanphen	-	LC
၈	ဘွတ်ငှက်မျိုးများ	Family-Pycnonotidae	Bulbul	-	LC

၉	သပိတ်လွယ် ငှက်မျိုးများ	Family-Turdidae	Robins<Red Starts <Chats<Forktails	-	LC
၁၀	စာဖြူငှက်မျိုးများ	Family-Musciapidae	Paradise Flycatcher	III	LC
၁၁	ဥသြငှက်မျိုးများ	Family-Cuculidae	Cuckoo<Koel	-	LC
၁၂	မြေဝပ်ငှက်မျိုးများ	Family-Caprimulgidae	Nightjars	-	LC
၁၃	ငှက်တော်ငှက် မျိုးများ	Family-Dicruridae	Drongos	-	LC

ရှင်းလင်းချက်။ CR= Critically Endangered, EN= Endangered, VU= Vulnerable, NT= Near Threatened, LC= Least Concern

Standard permit/ certificat form

CONVENTION ON CITES INTERNATIONAL TRADE IN ENDANGERED SPECIES OF WILD FAUNA AND FLORA	PERMIT/CERTIFICATE No.		Original
	- EXPORT - RE-EXPORT - IMPORT - OTHER:		2. Valid until

3. Importer (name and address)	4. Export/re-exporter (name, address and country)
--------------------------------	---

3a. Country of import	_____ Signature of the applicant
5. Special conditions For live animals, this permit or certificate is only valid if the transport conditions conform to the CITES Guidelines for transport or, in the case of air transport, to the ATA Live Animals Regulations	6. Name, address, national seal/stamp and country of Management Authority

5a. Purpose of the transaction (see reverse)	5b. Security stamp no.
--	------------------------

7/8 Scientific name (genus and species) and common name of animal or plant.	9. Description of specimens, including identifying marks or number (age/sex if live)	10. Appendix on and source (see reverse)	11. Quantity (including unit)	11a. Total export/Quota		
A	7/8'	9	10	11	11a	
	12. Country of Origin Permit no.	Date	12a. Country of Lst Certificate no re export	Date	12b No of the operation* or date of acquisition **	
B	7/8'	9	10	11	11a	
	12. Country of Origin Permit no.	Date	12a. Country of Lst Certificate no re export	Date	12b No of the operation* or date of acquisition **	
C	7/8'	9	10	11	11a	
	12. Country of Origin Permit no.	Date	12a. Country of Lst Certificate no re export	Date	12b No of the operation* or date of acquisition **	

D	7/8'	9	10	11		11a	
	12. Country of Origin Permit no.	Date	12a. Country of Lst Certificate no re export	Date		12b No of the operation or date of acquisition **	

. Country in which the specimens were taken from the wild bred in captivity or antifically progated (only in case of re-export)

.. Only for specimens of Appendix-1 species bred in captivity or antifically propagated for commercial purpose

... for pre-Convention specimens

13. This permit/certificate is issued by:

place

Date

Security stamp singature and officall soal

14. Export endorsement:

15. Bill of Loading/Air waybill number

Block	Quantity
A	
B	
C	
D	

Port of export

Date

Signature

Offical stamp and title

CITIES PERMIT/CERTIFICATE No.

(as amended at CoP14)

Instructions and explanations

(These correspond to block number on the form)

1. Tick square which corresponds to the type of document issued (export permit, re-certificate, import permit or other). If the box “other” has been ticked, the type of document must be indicated. The original number is a unique number allocated to each document by the Management Authority.
2. For export permits and re-export certificates, the date of expiry of the document may not be more than six months after the date of issuance (one year for import permits).
3. **Complete** name and address of the importer.
 - 3a. The name of the country must be written in full.
4. **Complete** name and address of the exporter/re-exporter. The name of the country must be stated. The absence of the signature of the applicant renders the permit or certificate invalid.
5. Special conditions may refer to national legislation or special conditions placed on the shipment by the issuing Management Authority. This block can also be used to justify the omission of certain information.
 - 5a. The following codes should be used: **T** for commercial, **Z** for Zoos, **G** for botanical gardens, **Q** for circuses and travelling exhibitions, **S** for scientific purposes, **H** for hunting trophies, **P** for personal, **M** for medical, **E** for education, **N** for reintroduction or introduction into the wild, and **B** for breeding in captivity stamp affixed in block 13.
 - 5b. Indicate the number of the security stamp affixed in block 13.
6. The name, address and country of the issuing Management Authority should already be printed on the form.
- 7-8. Indicate the scientific name (genus and species, where appropriate subspecies) of the animal or plant as it appears in the Convention Appendices or the reference lists approved by the Conference of the Parties, and the common name of the animal or plant as known in country issuing the permit.
9. Describe, as precisely as possible, the specimens entering trade (live animals, skins, furs, wallets, shoes, etc.). If a specimen is marked (tags, identifying marks, ring, etc.), whether or not this is required by a Resolution of the Conference of the Parties (specimens originating in a ranching operation, specimens subject to approval by the Conference of the Parties, specimens of Appendix-I species bred in captivity for commercial purposes, etc.), indicate the number and type of mark. The sex and age of the live animals should be recorded, if possible.
10. Enter the number of the Appendix of the Convention (I,II or III) in which the species is listed.

Use the following codes to indicate the source:

W Specimens taken from the wild

R Specimens originating from a ranching operation

- D Appendix-I animals bred in captivity for commercial purposes and Appendix-I plants artificially propagated for commercial purposes, as well as part and derivatives thereof, exported under the provisions of Article VII, paragraph 4, of the Convention
 - A Plant that are artificially propagated in accordance with Resolution Conf. 11.11 (Rev. CoP14), paragraph a), as well as part and derivatives thereof, exported under the provisions of Article VII, paragraph 5 (specimens of species included in Appendix-I that have been propagated artificially for non-commercial purposes and specimens of species included in Appendices II and III)
 - C Animals bred in captivity in accordance with Resolution Conf.10.16(Rev). as well as part and derivatives thereof, exported under the provisions of Article VII, paragraph 5 (specimens of species included in Appendix-I that have been bred in captivity for non-commercial purposes and specimens of species included in Appendices II and III)
 - F Animals born in captivity (F1 or subsequent generations) that do not fulfil the definition of 'bred in captivity' in Resolution Conf. 10.16 (Rev), as well as parts and derivatives thereof
 - U Source unknown (**must be justified**)
 - I Confiscated or seized specimens
 - O Pre-Convention (may be used with other source codes).
11. The quantity and units indicated should conform to the most recent version of the Guidelines for the preparation and submission of CITES annual reports.
 - 11a. Indicate the total number of specimens exported in the current vlenar year (1 January to 31 December) (including those covered by the present permit) and the current annual quotas for the species concerned (for example 500/1000). This should be done for the national quotas as well as for those determined by the Conference of the Parties.
 12. The country of origin is the country in which the specimens were taken from the wild, bred in captivity or artificially propagated wxcept in the case of plant specimens the case to quality of an exemption from the provisions of CITES in such instances, the country o forigin is deemed to the thr country in which the specimens ceased to quality of the exemption. Indicate the unnumber of the permit of certificate of the exporting country and the date of issuance. If all or part of the information is not known, this should be justified in block 5. This block must only be completed in case of re-exports;
 - 12a. The country of last re-export is the country from which the specimens were re-exported before entering the country in which the present document is issued Enter the number of the re-export certificate of the country of last re-export and its date of issuance. If all or part of the information is not known, this should be justified in block 5. This block must only be completed in case of re-export of specimens previously re-exported.
 - 12b. The "No of the operation" is the number of the registered captive-breeding or artificial propagation operation. The "date of acquisition" is defined in Resolution Cong. 13.6 and is required only for pre-Convention specimens.

13. To be completed by the official who issues the permit. The name of the official must be written in full. The security stamp must be affixed in this block and must be cancelled by the signature of the issuing official and a stamp or seal. The seal, signature and security-stamp number should be clearly legible..
14. To be completed by the official who inspects the shipment at the time of export or re-export. Enter the quantities of specimens actually exported or re-exported. Strike out the unused blocks.
15. Enter the number of the lading or air way-bill if the method of transport used requires the use of such a document.

The document must be written in one of the three working language of the Convention (English, spanish or Franch) or must include a full translation into one of these three languages. Exported and re-exported specimens should not appear on the same document unless it is clearly indicated which specimens are being exported and which re-exported.

AFTER USE THIS DOCUMENT MUST BE RETURNED TO A MANAGEMENT AUTHORITY OF THE IMPORTING COUNTRY.

(as amended at CoP 14)

Convention on International CITES Trade in Endangered Species Of Wild Fauna and Flora		၃၉ PREMINT NUMBER ☐ Export ☐ Re-export ☐ Import ☐ Other			2.Vaild Until :
3. Export or Re-exporter		4. Issuing Management Authority The Director-General Forest Department The Union of Myanmar Tel : (95-1) 681754 Fax : (95-1) 665592 e-mail: nwd-cas @ mptmail.net.mm			
5. Importer (Consignee)		6. Country of (re-) exportation			
		7. Country of destination			
		8. Purpose of transaction			
9. Special Conditon					
10. Scientific Name	11. Common Name	12. Description	13. Appendix & Source	14. Quantity	

15. Country of Origin	16. Permit No	17. Date of Issue					
18. This permit is issued by :							
Place:	Date:	Singnative and seal					
19. For custom purpose							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Net mass</th> <th style="width: 50%;">Quantity</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 40px;"></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Net mass	Quantity			Custom document: Type : Number : Date :	
Net mass	Quantity						
		Signative and Seal					